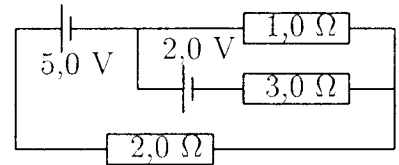
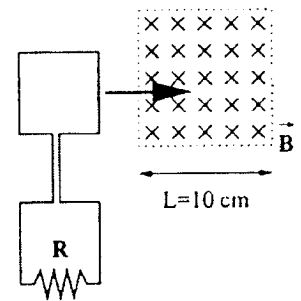
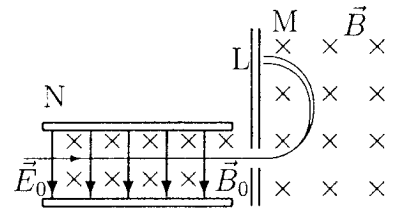

1. Pistevaraus $q_1 = -4,0 \text{ nC}$ on pisteessä $(x, y) = (2,0 \text{ m}; 0,0 \text{ m})$ ja toinen pistevaraus $q_2 = -9,0 \text{ nC}$ pisteessä $(x, y) = (0,0 \text{ m}; 3,0 \text{ m})$.
  - a) Laske sähkökenttä origossa, eli pisteessä $(x, y) = (0,0 \text{ m}; 0,0 \text{ m})$.
  - b) Laske tehty työ, kun kolmas varaus $q_3 = +1,0 \text{ nC}$ tuodaan äärettömyydestä origoon.
2. a) Laske äärettömän pitkän viivavaruksen muodostama sähkökenttä etäisyydellä r varauksesta käyttäen Gaussin lakia. Selitä käytetyt merkinnät.
  - b) Laske viivavaruksen potentiaali etäisyydellä r varauksesta.
  - c) Pitkän homogeenisesti varatun sylinterin (säde $R = 1,0 \text{ cm}$) sähkökentässä liikkuu elektroni, jolle mitattiin vauhti kahdessa kohdassa etäisyydellä r kohtisuoraan sylinterin keskipisteestä: $v_1(r_1 = 2,0 \text{ cm}) = 1,7 \cdot 10^5 \text{ m/s}$, $v_2(r_2 = 3,0 \text{ cm}) = 3,0 \cdot 10^6 \text{ m/s}$. Laske sylinterin varaus pituusyksikköä kohti.
3. a) Selitä lyhyesti ampeerimittarin käyttö. (2 p.)
  - b) Laske kuvan kytkennässä virta ja tehohäviö $3,0 \Omega$ vastuksessa. (4 p.)

4. a) Selitä lyhyesti nopeusvalitsimen ja massaspektrometrin toimintaperiaatteet. (2 p.)
  - b) Yksinkertaisesti ionisoitunut (varaus $+e$) bromi-ionisuihku, joka koostuu kahdesta nuklidista (massat m_1 ja m_2), kohdistetaan nopeusvalitsimen (N) kautta massaspektrometriin (M). Nopeusvalitsimen sähkökenttä $\vec{E}_0$ ($E_0 = 30,0 \text{ kV/m}$) ja magneettikenttä $\vec{B}_0$ ($B_0 = 0,50 \text{ T}$) ovat kohtisuorassa tulevan ionisuihkun kanssa. Nopeusvalitsimen jälkeen ionisuihku tulee massaspektrometriin pienen aukon kautta kohtisuorasti magneettikenttään $\vec{B}$ ($B = 0,20 \text{ T}$). Laske massat m_1 ja m_2 atomimassayksiköissä, kun kaksi suihkua osuu valokuvauslevylle (L) $49,1$ ja $50,4 \text{ cm}$ päässä aukosta. (4 p.)
5. a) Mitä tarkoittaa Lenzin laki ja mihin periaatteeseen se perustuu? (2 p.)
  - b) Neliön muotoinen johdinsilmukka (sivun pituus $a = 6,0 \text{ cm}$) vedetään tasaisella nopeudella $v = 4,0 \text{ m/s}$ viereisen kuvan mukaisesti kohtisuorasti magneettikentän ($B = 0,10 \text{ T}$) läpi. Johdinsilmukkaan on kytketty vastus ($R = 43 \Omega$). Piirrä piirin jännite ja virta ajan funktiona. (4 p.)

Putoamiskiihtyvyys $g = 9,80665 \text{ m/s}^2$
 alkeisvaraus $e = 1,6021892 \cdot 10^{-19} \text{ C}$
 Coulombin vakio $k = 8,99 \cdot 10^9 \text{ N} \cdot \text{m}^2 / \text{C}^2$
 tyhjiön permittiivisyys $\epsilon_0 = 8,85419 \cdot 10^{-12} \text{ C}^2 / (\text{N} \cdot \text{m}^2)$
 tyhjiön permeabiliteetti $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ N/A}^2$
 valon nopeus tyhjiössä $c = 2,99792458 \cdot 10^8 \text{ m/s}$
 atomimassayksikkö $u = 1,660565 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$
 elektronin lepomassa $m_e = 9,109534 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$